

Funktionsrätt: då, nu och sen

---

*"GE MÄNNISKOR MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING
FULL DELAKTIGHET OCH JÄMLIKHET PÅ
SAMHÄLLETS ALLA OMRÅDEN"*

Rörelsen formar sig

Varför finns organisationer relaterade till personer med funktionsnedsättning?

- Vilja att påverka samhället i gynnsam riktning
- Behov av att träffa andra i samma situation
- Behov att bevaka forskning inom relevant diagnos/medicinskt område

Olika typer av organisationer

- Av-organisation
  - Medlemmarna har själva funktionsnedsättningen som organisationen företräder
- För-organisation
  - Medlemmarna är anhöriga till personer med den funktionsnedsättning som organisationen företräder
- Lite blandat
  - Medlemmar har funktionsnedsättningen själva, eller anknytning till någon med den funktionsnedsättning som organisationen företräder. Även öppet medlemskap för de som vill göra något bra för en viss grupp med funktionsnedsättning förekommer.
- Organisationsformen påverkar möjligheten att driva sina frågor samt vad som krävs för detta

Organisationer på upp till tre plan

Riksorganisation,
länsorganisation,
kommunorganisation

Riksorganisation, regional
nivå, lokalföreningar

Riksorganisation,
länsorganisation

Avgörs av vilken politisk motpart
man jobbar mest med samt
medlemsantal, delvis ekonomi

Organisationen på lägre samhällsnivå är
underställd nivån på högre plan vilket får
konsekvenser för stadgar, avtal, ekonomiska
medel, arbetsgivaransvar mm

Riksförbund är olika stora och erbjuder olika
service till de lokala föreningarna.
ekonomiska resurser står inte i relation till
medlemsantal.

Varför samverkansorgan?

Konsekvenser och frågeställningar kring samverkan

Konflikt mellan vems avtal som ska följas: samverkansorganets eller en högre organisationsnivå?

Ska man driva samhällsfrågor inom min förening eller lägga tid på samverkansorganet istället?

Ska en länsförening vara med i alla kommunala samverkansorgan i länet?

Vad händer när kommuner delegerar sakfrågor till regionen och vice versa?

Vad händer när SKR på riksnivå skapar riktlinjer som direkt börjar gälla i regioner och kommuner?

Gemensamt driva samhället i önskvärd riktning

Gemensam studieverksamhet och fortbildning

Dela resurser och teckna förmånligare avtal

Kunna erbjuda juridisk hjälp och nå konsulter

Göra bidragshanteringen mer intern, minska behov av detaljkunskap hos extern bidragsgivare

Finns på alla tre samhällsplan men är inte underställda de på nivån ovanför

Funktionsrätt Uppsala kommun, olika grupper av funktionsnedsättningar

---

Fysiska såsom syn, hörsel rörelsehinder

Psykiska såsom, ångestsyndrom, tvångssyndrom, bipolaritet och depression, schizofreni och psykoser, RSMH/Verkstan samarbetsorgan och övriga intresseföreningar

Medicinska såsom Astma-allergi, Hjärt-lung, Diabetes, Mag-tarm, Fibromyalgi, Reumatiker

Intellektuella och Kognitiva såsom, FUB, dyslexi, Stroke, autism/Asperger, NPF

Vanlig uppdelning när representanter väljs i olika råd och organ, men problematisk då helhetssynen blir lidande och många behov överlappar

Lagstiftningar har sina uppdelningar, socialstyrelsen och myndigheter ytterligare andra uppdelningar, olika samarbetsorgan på olika nivåer har sina uppdelningar

När samhället förändras och forskning går framåt uppkommer nya och andra funktionshinder, funktionsnedsättningar och funktionsrättsorganisationer. Vilka uppdelningar och organisationsformer passar då?

Hur såg det ut för 15-20 år sedan?

Samverkan med motsvarigheten Funktionsrätt Uppsala län, totalt ca 20 personer, mycket deltidstjänster och statligt subventionerade anställningar

Cirka 30 medlemsföreningar kommunalt, drygt 40 länsföreningar regionalt

Gemensamma lokaler för arbetsplatser och mötesrum för föreningarna

Gemensam bokföringshjälp, registerhantering och administration, 4-5 tjänster

Reception/servicegrupp, 5-6 tjänster

Städ- och vaktmästeri, 2 tjänster

Tryckeri och medlemstidningar, 1-2 tjänster

Ombudsmän och intressepolitiska handläggare, 3-4 tjänster

Informatörer samt olika projektanställningar, 3-4 tjänster

Anställda i två aktiebolag, 8-9 tjänster

Samarbetsorganets arbete

Vad har vi arbetat med i styrelse och grupper?

- Bevaka och påverka samhället på ALLA områden
- Personalfrågor, ekonomifrågor, kontrakts- och avtalsfrågor, inköp
- Kommunicera med medlemsföreningarna samt fånga upp deras behov av tjänster och annan hjälp
- Leta upp medlemmar i medlemsföreningarna som kan vilja engagera sig

Olika orsaker att engagera sig

- Hitta lösningar som fungerar för fler
- Hitta kompromisser, undanröja upplevda hinder som inte behöver finnas
- Lära sig mer om andras behov, se skillnader och likheter
- Göra något annat men ändå lite lika

Intressepolitiskt klimat, trender, hot, möjligheter

Svårt nå ut i skolor då samhällsekonomiska argument saknas jämfört med t.ex drogfrågor, trafikskadefrågor mm

Svårt nå ut på arbetsplatser då allt blivit stressigare och marginaler försvunnit

Svårare att få utrymme i media

För få styrande tycker att frågorna är viktiga

I takt med att landvinningar görs med nya samhällssystem och lagar, avgörs intressepolitiken allt mer i domstolarna

Antidiskrimineringslagar och tillgänglighetsdirektiv fortsatt oprövade i domstol, och relativt oanvända

Tvärsektoriell styrning, där hållbarhetsbegreppet inte inkluderar alla mål från agenda 2030

Konkurrens från icke-traditionella nätverk med mer aktivism inom enskilda frågor eller sakområden där målet inte är ett samhällsbygge där allt ytterst ska hänga ihop

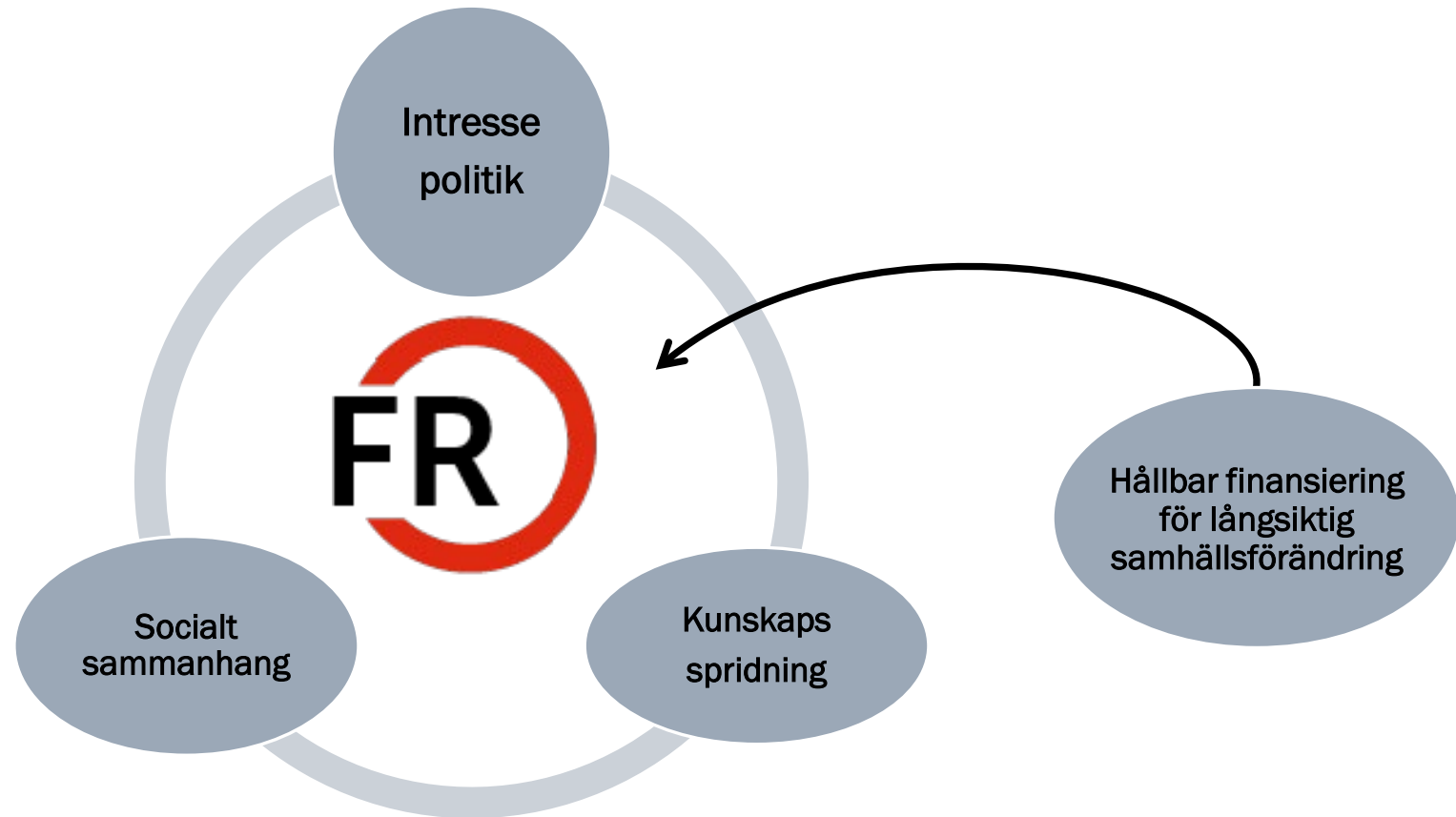
En paraplyorganisation för 20-99,99% av befolkningen

- Afasiföreningen Uppsala län
- Astma- och Allergiföreningen Uppsala-Knivsta
- Attention Uppsala
- Autism Uppsala län
- Bröstcancerföreningen Uppsala län
- Celiakiföreningen Uppsala län
- DHR, Delaktighet – Handlingskraft - Rörelsefrihet Uppsala
- Diabetesföreningen i Uppsala med omnejd
- Dyslexiförbundet distrikt Uppsala
- Epilepsiföreningen i Uppsala
- Föreningen Balans Uppsala
- Föreningen HjärtLung Uppsala
- FUB Uppsala Knivsta
- HRF Uppsala Knivsta
- IFS – Intresseföreningen för schizofreni och liknande psykosor Uppsala län
- ILCO, Tarm-, uro- och stomiförbundet Uppsala län
- Mag- och tarmföreningen i Uppsala län
- Neuro, Neurologiskt handikappades förening Uppsala Knivsta
- OCD-föreningen Uppsala län
- RBU, Föreningen för rörelsehindrade barn och ungdomar Uppsala län
- Reumatikerföreningen Uppsala Knivsta
- RSMH Club Lindormen
- Stroke Uppsala
- Synskadades riksförbund Uppsala-Knivsta
- Uppsala läns Dövas Förening
- Föreningsgården Ekolnsnäs
- Uppsala Ångestsyndromsällskap
- Föreningen Verkstan RSMH

Funktionsrättsrörelsens tre ben

Intressepolitik

- Strukturerat
  - Funktionsrättsråd
  - LSS-råd
  - Detaljplaner
  - Remissförfaranden
- Ostrukturerat
  - Samverkansgrupper
  - Projekt – Arvsfonden, Vinnova, med förvaltning, med andra organisationer, etc.

Kunskapspridning

- Hemsida
  - www.funktionsrattuppsala.se
- Sociala medier
- Traditionella medier
- Nyhetsbrev

Socialt sammanhang

- Tematräffar
- Föreningsaktiviteter
- Funktionsrättshuset

Uppsala Tidning

Rullstolar kommer inte in i nya fullmäktigesalen

När kommunens funktionsrättsråd skulle ha möte i den nya fullmäktigesalen visade det sig att det inte gick att komma in med rullstol. Mötet fick därför flyttas till en annan sal.

Vad vi tycker...

... om utbildning och sysselsättning

...att alla elever med funktionsnedsätt ska ha samma möjligheter att nå kunskapsmålen som andra elever.

...att Uppsala kommuns nybyggda skolor ska följa Boverkets rekommendationer om friyta för lek och utevistelse.

...att skolor i Uppsala ska ha lika många specialpedagoger som i resten av Sverige.

...att Uppsala kommun ska skapa fler anpassade arbetsplatser för att personer ska kunna arbeta utifrån sina egna förutsättningar.

... om stadsbyggnad och samhällsplanering

...att Uppsala kommun ska välja att plantera växter och träd som inte ger pollenallergi.

...att samtliga chaufförer i Uppsala, för färdtjänst och skolskjuts, ska vara utbildande inom bemötande och service för personer med funktionsnedsättning.

...att boenden i Uppsala inte ska byggas där trafikbuller överskrider folkhälsomyndigheternas och naturvårdsverkets riktlinjer.

...att luftkvalitén i bostadsområden i Uppsala ska nå upp till Naturvårdsverkets mål om frisk luft.

...att Uppsala kommun ska utöka mängden handikapparkeringar i Uppsala.

Vad vi tycker...

... om vård och omsorg

...att individen inte ska vara ensam samordnare för sin egen eller närståendes vård och omsorg.

...att träningsmöjligheter i Uppsala, som varmvattensträning, styrketräning och motionsidrott, ska bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.

...att idrottsrörelsen i Uppsala ska få stöd i att inkludera personer med funktionsnedsättning, utanför parasporten, i övriga föreningar.

... om funktionsrättsrörelsen och föreningar

...att Uppsala kommun ska värna om Funktionsrätts föreningarnas fortlevnad.

...att Uppsala kommun ska säkerställa funktionsrättsrörelsen delaktighet vid beslutsfattanden som berör personer med funktionsnedsättning.

Myndighetsutövning och rätten till stöd

Rutiner och Lagstiftning

Arbeta i enlighet med gällande lagstiftning. Vad inbegriper ”rättssäkerhet”?

Förbättringar i kommunikation och information till brukare, inklusive tydligare hemsidainformation och bättre intyg.

Betydelsen av att handläggare använder ett lättförståeligt språk och ger klara motiveringar för sina beslut.

Uppföljning och Utvärdering

Uppföljning av beviljade insatser och regelbunden utvärdering av handläggarnas arbete.

Användning av brukarundersökningar för att samla feedback och förbättra tjänster.

Samarbete med professioner

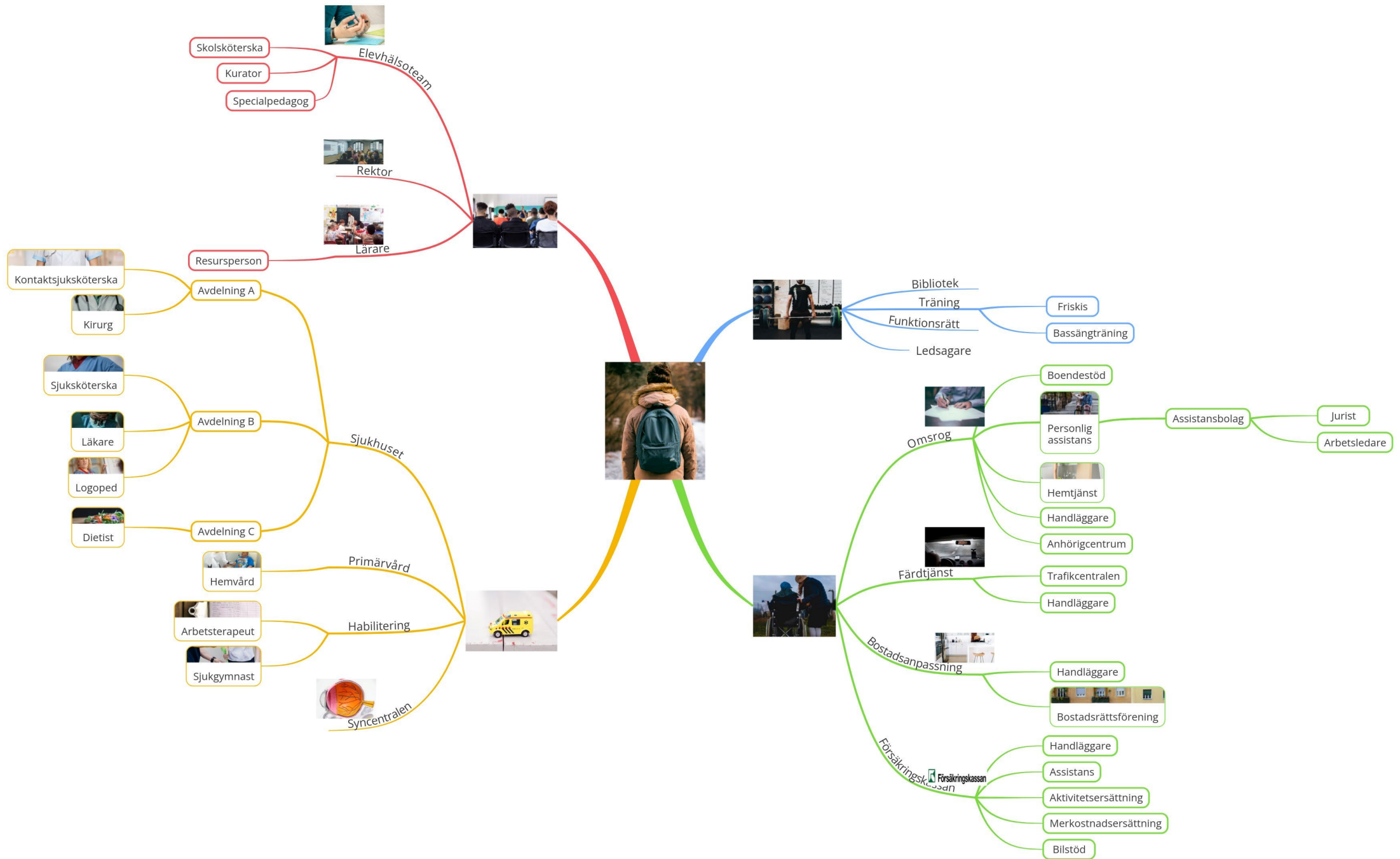
Förbättrat samarbete med habiliteringen och övriga professioner för att få bättre och mer användbara intyg.

Diskutera skillnaden mellan objektiva och subjektiva fynd i intyg och hur dessa används i bedömningar.

Arbetsterapeuter finns endast privat. ADL-intyg måste köpas.

Digitaliseringens möjligheter och utmaningar

Ger fler människor autonomi

Företag och arbete
Lediga jobb, sommarjobb, upphandling, starta företag, tillstånd, regler med mera.

Kultur och fritid
Bibliotek, konst, idrott, motionsspår, föreningsliv, friluftsliv, naturområden, parker med mera.

Stöd och omsorg
Trygghet, försörjningsstöd, äldreomsorg, funktionsnedsättning och god man.

Skola och förskola
Läsårstider, söka skola, förskola och fritidshem, matsedel, studie- och yrkesvägledning, vuxenutbildning med mera.

Kommunens mål och budget
Arkiv och allmänna handlingar
Så arbetar vi med
Engagera dig och påverka
EU-val och folkomröstning
Anslagstavla för beslut och kungörelser
Stadshuset - din mötesplats
Kartor och statistik
Nyheter och pressmeddelanden
Publikationer

Gå direkt till

Lediga jobb
Se lediga jobb i kommunen

Trygg i Uppsala
Läs om kommunens trygghetsarbete

Besök Uppsala
Läs mer på Destination Uppsala

Funktionsnedsättning >
Daglig verksamhet, LSS, färdtjänst, boende, träffpunkter, assistans, kontaktperson med mera.

Integration >
Integration, flyktintagande och stöd till nyanlända.

Äldreomsorg och senior >
Hemtjänst, vård- och omsorgsboende, hemsjukvård, hjälpmedel, färdtjänst, restauranger, träffpunkter, dagverksamhet och bostadsanpassning, samt beslut och överklagan.

Privatekonomi och ekonomisk stöd >
Försörjningsstöd, bistånd, konsumentrådgivning, budget- och skuldrådgivning, kontakta socialtjänsten, dödsboamöten med mera.

Synpunkter och förbättringsförslag på vården >

God man och förvaltare >
Bli god man eller ansök om att få en god man. Beskrivning av uppdraget och blanketter.

Stöd till barn, ungdom och familj >
Familjerådgivning, anhörigstöd, faderskap/föräldraskap, samarbetsamtal, kontaktperson för barn och unga, adoption, orssammöten, hot och våld i nära relationer.

Omsorgspriset >
Omsorgspriset går till en eller flera som arbetar med vård, omsorg eller socialtjänst inom Uppsala kommun eller på uppdrag av kommunen.

Färdtjänst >
Du som har stora svårigheter att förflytta dig på egen hand eller att resa med kollektivtrafik kan söka färdtjänst.

Tillfällig vistelse >
Ska du tillfälligt vistas i Uppsala kommun och behöver stöd och hjälp under din vistelse?

Trygghet, kris och säkerhet >
Trygghetskapande åtgärder, socialjour, nödnummer, krisberedskap och nattvandring.

Vigsel och begravning >
Borgerliga och religiösa ceremonier vid vigsel och begravning.

Socialt stöd till vuxna →
Missbruk och beroende, hemlöshet, kriminalitet, våld i nära relation, socialjour.

Parkeringsstillstånd för dig som är rörelsehindrad >
Du som förare av ett fordon kan få parkeringsstillstånd om du har ett rörelsehinder som gör att du inte kan gå längre än en mycket kort sträcka.

Stöd i vardagen

Hemtjänst är till för dig som bor hemma och behöver hjälp i det dagliga livet.
Hemtjänst

Kontaktperson

En kontaktperson kan hjälpa till med sociala kontakter, delta i fritidsaktiviteter och ge råd och stöd i vardagen.
Kontaktperson

Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år

Barnomsorg för unga över 12 år som omfattas av LSS. Själva barnomsorgen är avgiftsfri men vårdnadshavaren betalar för mellanmål och lunch under lövdagar.
Ansök om korttidstillsyn via biståndshandläggare.

Korttidsvistelse

Tillfällig vistelse på ett korttidshem eller hos en stödfamilj för återhämtning eller miljöombyte. Korttidsvistelse kan även ge anhöriga avlösning och utrymme för avkoppling.
Ansök om korttidsvistelse via biståndshandläggare.

Ledsagarservice

Du som är 21 år eller äldre och behöver hjälp med att ta dig till olika aktiviteter utanför hemmet, kan ha rätt till en ledsagare.
Ledsagarservice

Personlig assistans

Du som har omfattande funktionsnedsättningar som gör att du behöver stöd och hjälp av personlig karaktär under stora delar av dygnet kan ha rätt till en personlig assistent.
Personlig assistans

Stöd i studier är ett projekt som vänder sig till dig som är 18-35 år och har en psykisk sjukdom. Kontakta oss om du är intresserad i

Kontakta vård- och omsorgsförvaltningen

Kontaktcenter i Stadshuset

Uppsala kommuns Kontaktcenter hjälper dig att hitta svar på allmänna frågor eller komma i kontakt med en handläggare på vård- och omsorgsförvaltningen.
Se öppettider och få mer information om Kontaktcenter

Kommunens biståndshandläggare

Du når kommunens biståndshandläggare för funktionsnedsättning och äldreomsorg via telefon eller e-post.
Se kontaktuppgifter till kommunens biståndshandläggare

Telefon (kommunens kontaktcenter):

018-727 00 00

E-post:

vard-ochomsorgsforvaltningen@ uppsala.se

Besöksadress:

Stadshuset, Stadshusgatan 2

Postadress:

Uppsala kommun
vård- och omsorgsförvaltningen
753 75 Uppsala

Stöd vid funktionsnedsättning - så fungerar det

Personlig assistans
Personligt ombud för psykisk funktionsnedsatta
Stöd i vardagen
Trygghetslarm
Kursmaterial om modern teknik i vardagen
Stöd och service enligt LSS
Brukarembud
Kontaktperson för dig med funktionsnedsättning
Syn- och hörselinstruktörer
Talföring

Parkeringsstillstånd för dig som är rörelsehindrad
Färdtjänst

Bostadsanpassningsbidrag
Boende för dig med funktionsnedsättning
Boendestöd till dig med psykisk eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Tillfälligt boende vid akut hemlöshet
Bistånd till boende
Bostad först
Träffpunkter för hemlösa
Härbärgen för hemlösa

Stöd vid risk för vräkning (avhysning)

Avhopparverksamheten
Insatsteamet

Stöd för dig som är utsatt för hot och våld i en nära relation
Nexus resurscentrum

Kontakta socialtjänsten
Socialjouren hjälper dig kvällar och helger

Hemnet Sök bostad Sök mäklare Sälja bostad Nyheter Bygga hus

Till salu Slutpriser Sök mäklare

Område

Skriv område eller adress

Uppsala kommun, Uppsala län

Utöka område med

+ 0 km

Alla typer Villor Par/Kedje/Radhus Lägenheter

Fritidsboenden Tomter Gårdar/Skogar Övriga

Minst antal rum Minsta boarea Högst pris

4 rum 120 m² 5 milj kr

Nyproduktion Nyckelord

Visa nyproduktioner altan

Fler sökfilter finns vid sökresultatet.

Hitta bostäder till salu

3 700 000 kr 121 m² 4 rum
1 231 m² tomt

I ett av områdets bästa lägen finner ni detta trevliga kedjehus i...

Sön 16 jun kl 14:00

Plus Uteplats

Herrhagsvägen 293
Herrhagen, Uppsala kommun

3 995 000 kr 124 m² 5 rum
288 m² tomt

Välkomna till Herrhagsvägen 293 i natursköna Herrhagen! Här...

Herrhagsvägen 295
Herrhagen, Uppsala kommun

3 790 000 kr 124 m² 5 rum
286 m² tomt

Nu finns tillfälle att bli ägare till ett mycket välplanerat 2-...

13 dagar

Ramsjö 230
Björklinge, Uppsala kommun

4 995 000 kr 146 m² 6 rum
2 512 m² tomt

Här erbjuds en vacker enplansvilla med dubbelgarage, belägen i utkanten av Björklinge. Här bor du lantligt men ändå med närhet till all bekvämlighet i Björklinge. Enplansvillan erbjuder

← Din sökning

Kontakta mäklaren

Robin Gelinder
Bjurfors Uppsala

Visa telefonnummer

Mejla

Upplysningar om detta objekt

Visningstider

16 Sön 16 jun kl. 14:00 - 14:30
Bokad visning. Kontakta mäklaren för anmälan.
Spara tiden i min kalender

Spara

Planritning

36 bilder

Herrhagsvägen 295

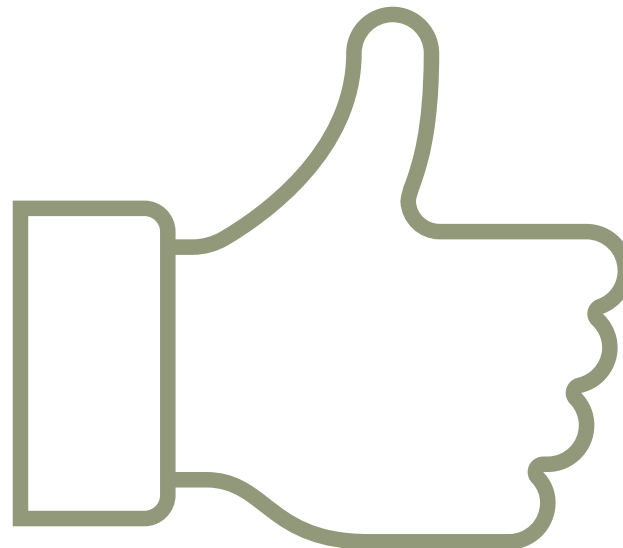
Herrhagen, Uppsala kommun
Visa på karta

Nu finns tillfälle att bli ägare till ett mycket välplanerat 2-planshus med nyligen renoverade ytskikt. Huset fördelar sig på fyra sovrum och ett badrum på bostadens övreplan. På entréväningen finns en

Bostadstyp
Upplättelseform
Antal rum
Boarea

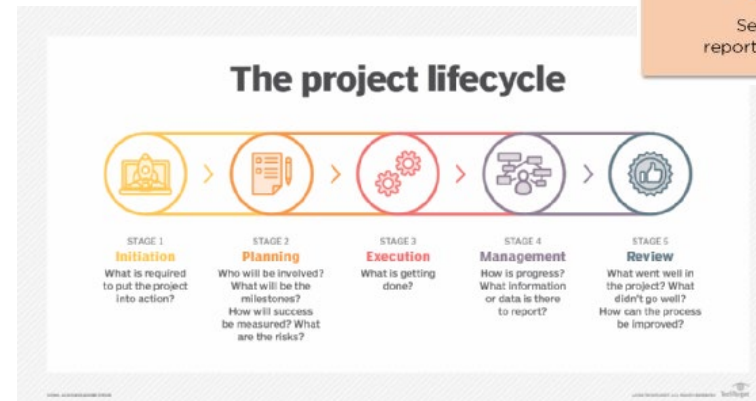
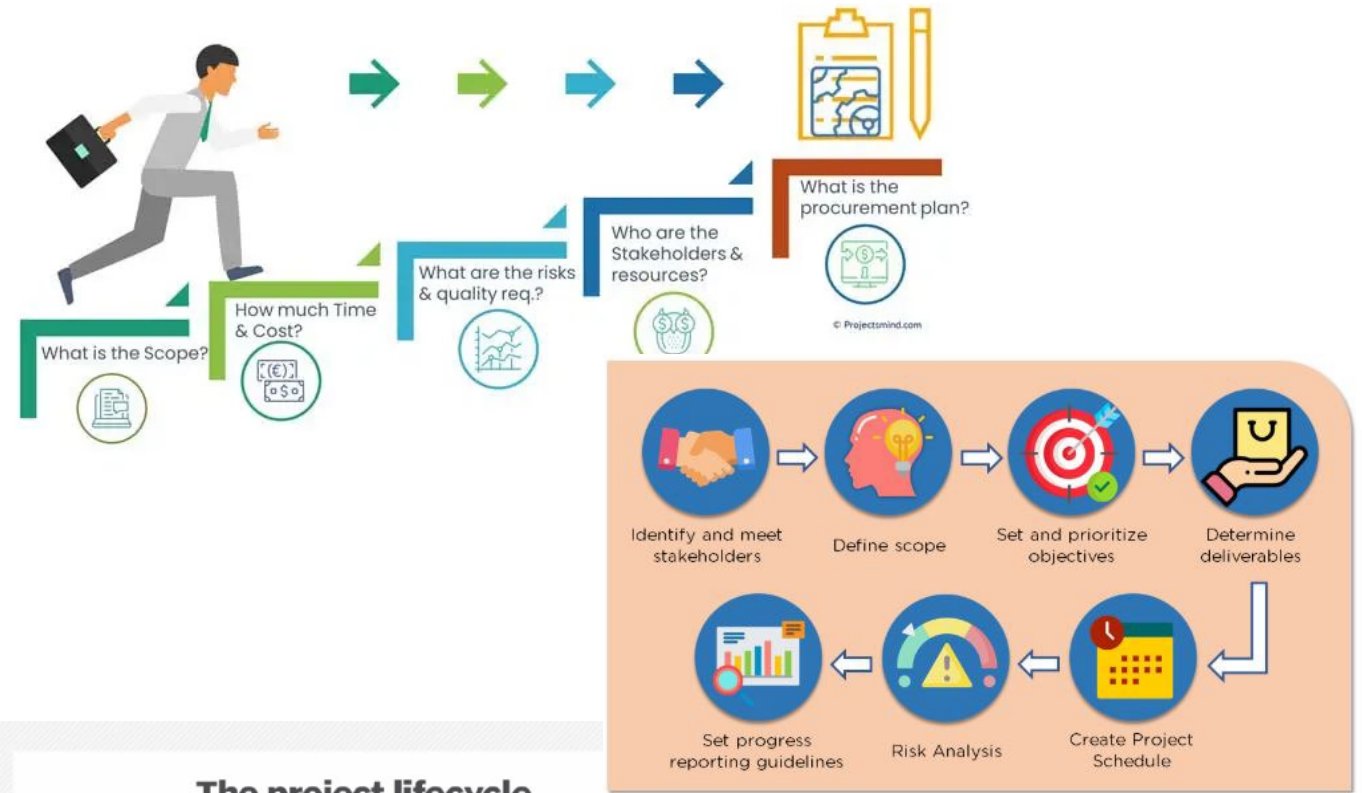
Villa
Äganderätt
5 rum
124 m²

3 790 000 kr
Bevaka slutpris

Civilsamhället har förändrats, föreningslivet försvinner, eftersom finansieringen går mer mot projekt.

Snabbt agerande civilsamhälle med sakfrågor som fokus är inte alltid möjligt.

Projektbidrag hämmar funktionsrättsrörelsen

Kunskapsspridning

- Vem trycker i punktskrift?
- Vem förklarar på lättläst?
- Vem ger bildstöd?
- Vem guidar på webben?

Socialt sammanhang

- Vem anpassar bussar?
- Vem tar med på simträning?
- Vem bygger med lego?
- Vem tvättar parfymfritt och undviker textilier?
- Vem erbjuder en middag fri från stigma?

Frågor att diskutera i grupper

Vad ser er nämnd som största frågor för funktionsrättsrörelsen?

Digitalisering, juridifiering och projektbidrag är utmaningar och möjligheter, vad tänker ni kring detta?

Vilken utveckling ser ni över tid?

Vilken roll vill vi se att rörelsen har i kommunen?

Grupparbete till 10:40